

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXX.

V Ljubljani 12. prosinca 1877.

List 2.

P. Karol Antonievič.

(Dalje.)

Ko so očetje jezuiti v Sandecu nekoliko si počili, napravijo misijon v Staniontki, kjer P. Antonievič vsled neumornega dela hudo zbolí. Velik blagoslov, ki se je pri ljudeh očitno razodeval, je lajšal njegove bolečine. V Brzegnici so bili misijonarji zelo merzlo sprejeti. Prebivalci tega kraja niso marali ne za pridige, ne za spovedi; toliko bolj goreči so bili pa tujci, ki so od vseh plati tje hiteli. Ti so prihajali pripravljeni, in delo Božje je stoteri vspéh imelo. Ti so dali misijonarjem toliko opraviti, da noben večer niso mogli pred 11 spovednic zapustiti.

„Kako lep pogled je bil, govori P. Antonievič, ko smo pozno zvečer nazaj gredé vidili to ljudstvo, katerega ni zbiralo ne povelje, ne sila, ne želja časnega dobička, ampak edino le hrepenenje besedo Božjo poslušati in svojo vest očistiti. Zapustivši dom so hiteli s kos kruhom preskerbljeni šest, sedem milj za več dni tje, kamor jih je usmiljenje Božje klicalo. Ko se je že noč naredila, je ljudstvo še klečalo v znožju altarja, angeljski kruh prejemale. Vso noč so donele pesmi po vseh krajih na čast Bogu in sveti Devici. Petje nas je zazibalo in nas zopet zbudilo pred solčnim vzhodom, klicaje nas v spovednice, kjer je bilo ljudstvo že zbrano in hrepené našega prihoda čakalo. Kolikrat se je zgodilo, da so pred nas padli in rekli: „Prečastiti, prej ko moč nas spovejte, ne moremo več prestajati.“

Zadnje mesto, kjer je P. Antonievič delal, je bila Vieviorka. Ako tudi je bil zelo slaboten, od vsakdanjega, mučnega truda neverjetno zdelan, si vendar pokoja ni privoščil, kajti njegovo apostoljsko rodoljubje ga je gnalo na delo za vekoviti blagor domovine. Kakor drugod je bilo tudi tukaj mnogo duhovne žetve in blagi mož je delal v potu svojega obraza v nogradu Gospodovem od jutra do mraka, od mraka do dne. „Nedelja je bila. Zarano, ko se je danilo, je že mergolelo na vseh potih in stezah. Tukaj v večjih, tam v manjih trumah se je ljudstvo gibalo v sprevedu med petjem pobožnih pesem proti Vieviorki. Z belimi suknjami so polja krili, ki so bile od daleč viditi kakor osnežene.

Četert milje od tega kraja stoji gostilnica v sredi štirih se delečih potov, danes prazna, zapuščena, s podertimi stenami, pobitimi okni, ktere kervavi spomin se po vsej okolici slabo glasi. Semkaj je bilo v eni noči štiri in dvajset oseb prignanih in pomorjenih. Ko sem bil tam, so bile stene te gostilnice še z začrnelo kervjo opljuškane. Pred to gostilno, sredi križpotov, sem mislil v žalostni in bolešni spomin tiste strašne noči misijonski

križ postaviti in zadnjikrat ljudém govoriti. Popoldne ob štirih se v sprevedu na pot podám z ljudstvom, ki je presegalo število dvanajst tisočev. Ves prostor od gostilne do Vieviorka je bil z ljudmi pokrit. Kmetje so nesli velikanski križ, naj večji red je vladal mej temi ljudmi, ki so bili vidno skesani, sramovanja in bolečnosti prešinjeni, sosebno pri pogledu gostilne, od ktere so oči obračali. Križ, po navadi blagoslovljen, je kmalo stal, in ta hip je lilo zahajóče solnce svoje žarke na podobo Zveličarjevo. Ljudstvo se je porazstavilo po obširni planoti, na kateri je bilo mnogo vozov. Stopim na leco, ki je bila postavljena med gostilno in križem. V globočini duše ginjen ljudstvu govorim; kazaje na gostilno ga spominjam na njegove pregrehe, na križ kazaje mu oznanjam usmiljenje božje za vse, ki se ga v solzah, v pokori in poboljšanju vredni storé. Kakor električna iskra je šinilo skozi vse serca; tihota, ki je v premnoženem zboru gospodovala, se je spremenila v ihtenje, zatopljeno jokanje in zdihovanje. Zbiral sem poslednje moči, da sem v tem stanu v sercih zbujal terdne sklepe. Ko stopim z odra, me je blagoslavljal ljudstvo in se mi zahvaljevalo, poklekovalo pred-me, da je bilo komaj moč v bričko sesti.“

(Dalje nasl.)

Kanonik Francíšek Seraf Anžlovar.

Rodil se je kanonik Fr. Seraf Anžlovar 24. septembra 1799 v Šentviški župniji na Dolenjskem. Gimnazij je izveršil v Novomestu ter v logiko, tadanjo 7. šolo, prišel v Ljubljano. To je bilo silno število takratnih ljubljanskih sedmošolcev; Anžlovar namreč je imel tu 130 součencev. Po dokončani fiziki, t. j. 8. šoli, se odloči Anžlovar za bogoslovje. Bil je izmed tisto leto pristopivših bogoslovskih pervoletnikov najstarejši, ker izpolnjeno mu je sprejetemu bilo že 26. leto. Revni starši namreč so še le pozno za Francetovo šolanje upali se odločiti. Teolog Anžlovar je bil zbujen mladeneč, prijaznega vedenja do tovaršev in do vsacega sploh ter onega nedolžno veselostnega serca, ki mladenčá še prav posebno spretnega razodeva za poznejše resnobne dolžnosti duhovskega poklica. Tako n. pr. — naj omenim prizor iz njegovih dijaških lét — je sobogoslovcem v razveseljevanje, bodi jim od slehernega vselej iz serca privoščeno, po tlaku hodeč klical uro, izverstno posnemaje šego ponočnega čuvaja iz malega mestica naše dežele.

Anžlovar po dobrotnem Stvarniku ni bil prejel za uk ravno petih talentov in tudi tega, kar je vedel, ni vselej znal dobro prodati; vendar pa si je pridobil v

vseh bogoslovskih tvarinah zelo terdne podlage in v cerkveni zgodovini še več kot je tirjala šola.

Bogoslovec je bil le bolj šibkega zdravja, ker tretjeletniku in še enkrat pozneje četertoletniku se mu je bila kri ulila, da so se že bali zanj. Ravno to neterdno zdravje njegovo je znabiti med drugim napotilo kneza škofa Antona Alojzija, da mu je novoposvečenemu odločil nekoliko ložjo službo za kateheta pri gospéh Uršulinah v Loki. Nenavadno zadovoljnega se je katehet Anžlovar čutil v tem poslu.

Vrednik tega lista je Anžlovarja kot šolar večkrat slišal pridigati v nunski cerkvi v Loki in terdi, da mu je le malo pridigarjev bilo tako všeč, kakor on. Cerkev je bila vselej vsa natlačena poslušalcev. Vestni tukajšni poduk mladine in delavna darežljivost za samostan pa sta se mu povračala tudi s hvaležno vdanostjo, čemur je priča miloglasna pesem, ki so mu jo zložile ter za kaplana na Breznico odhajajočemu spevale v slovo loške nune. Prišel je njen napév nekako med narod in tudi mene gane vsakokrat, kadar mi to pesem stric na Gorenjskem zapoje. Na Breznici, kjer je kaplanoval nekaj lét, je med starimi ljudmi še živo „gospod Frančevo“ ime. Pripraven veliki zvon za Breznico si oskerbeti je bil kaplan Anžlovarjev terden sklep, ki ga tudi obistini s pogumom. Ko zapoje ta — kot mu gorijanski župnik Tedeschi vselej pravi — naj lepši zvon na gornjem Gorenjskem, pokima še sedaj neredko kak Anžlovarjev soletnik, gibaje se Gospodov dan proti cerkvi: „Kdo vé, ali bi pa péł, ko bi „gospod Franca“ ne bilo?“ Z Breznice je Anžlovar šel v Moravce za kaplana ter je tu napravil poskušnjo za pridobitev kakega stalnega duhovskega službovanja. Toda obide ga misel še vojakom kot vojaški duhoven iti oznanovat evangelij miru. Res se mu posreči dobiti službo vojaškega duhovna v 4. dragonskem regimentu, ki je tisti čas na Ogerskem „kampiral“. Tu si je v 6 letih delovanja pridobil posebno ljubezen svojega polkovnika, iz rodovine grofov Zichy, in nikoli bi ne bil — kot je pripovedoval večkrat — zapustil tega novega poklica, da ni ta njegov zaštitnik enkrat ob hitri ježi s konja padši se ubil. Po smerti tega svojega očetovskega prijatelja je Anžlovar zaprosil izpraznjene cerkniške župnije, ki jo je tudi dobil in ob enem postal tam dekan.

Posebnih dobrót tu v Cerknici ni užival, vendar pa je bil zadovoljen, ker ljubili so ga kot cerkniški župnjani tako tudi vsi duhovni po dekaniji. Anžlovarjevo prijazno vedenje je pozneje nagnilo ondotnega premožnega posestnika Obreza, strica sedanjemu deželnemu poslancu Adolfu Obrezi, da je v svoji oporoki volil lep kos zemljišča Cerkniški župniji ter tako zdatno zboljšal župnikove prihodke. Škodoval dekan Anžlovar ni nikoli nikomur: pomagal pa rad in vselej, če je mogel. Njegovo načelo je namreč bilo: Škodovati je lahko, (pomôči) pomagati težko.

Anžlovar se je pač živeti učil med raznoverstnimi ljudmi krog po širnem svetu, in to v nekem oziru malokedaj škoduje. Župnik Vomberger, bivši duhovni pastir v njegovi dekaniji, spričuje, da je nenavadno po prijateljsko dalo govoriti se z njim, in da je človek v notranjem povzdignjen vračal se iz njegove bližine. Njegovo prijetno, ponižno vedenje je obsegalo vsaktere verste ljudi; s svojo omikanostjo se je prikupil odličnim stanovom, s svojo ponižnostjo revežem, posebno župnjanom. Sploh je bil do siromakov močno radodaren, po vsej okolici je bila znana njegova dobrotljivost. Ves vnét je bil tudi za šolo. Ni je zamudil nobene konečne šolske poskušnje, in če se peljati ni mogel, korakal je peš do precej oddaljenih župnij po dostikrat goratih ter gerdih potih, bodi si zdrav ali betežen; in le veselje je bilo gledati, kako radostno so ga sprejemali v šoli otroci.

Kako miločuten je Anžlovar bil, imeli so dekanijški duhovniki mnogokrat priliko se prepričevati. Ko je, menda 1856. leta, mertvašnico govoril ranjk. Ant. Gerčarju, vrednemu Grahovskemu župniku, poslavljaj se je od umerlega tako priserčno, da so bili globoko ginjeni vsi nazoči duhovni, on sam tako pretresen, da je komaj komaj svojo nalogo izveršil, župnjani pa so jokali na ves glas.

Njegova gostoljubnost je bila znana daleč okoli. Tudi ljubezen do kedaj mu izročenih vojakov ga ni zapustila. Neko leto namreč je bil v Cerknici ustanovljen Poljakov batalijon. Takrat je Anžlovar povabil na obed vse častnike od četnika do lajtenanta, da je bilo z duhovščino vred nad 50 omiznih tovarišev in prav zadostno ter spodobno so občevali takrat vojaki s kervavega z vojaki duhovnega polja.

Poslednjič je bil Anžlovar imenovan kanonik v Novem mestu. Srečnega se je štel tu v nekolikem počitku od svojega trudnega duhovskega delovanja. „Kot učenec brezskerbno živim sedaj ob večeru svojih dni“, se je izrazil, „ker hrano ter vse dobivam pri ljudomilem proštu Simonu Vilfanu.“ — (Komur so znana opravila gg. kanonikov v tem mestu, kateri morajo tudi pridigati in drugo dušno pastirstvo opravljati, dobro vé, da Anžlovar tudi sedaj ni bil v „brezskerbnem“ in nedelavnem pokoju; njegove besede veljajo le primeroma s poprešnjim vednim in velikim delom in trudom.) Umerl pa je po dalji hudi bolezni 8. februarja 1876 v svojem 77. letu v Novomestu, kjer mu počivajo tudi telesni ostanki.

Kot mašnik je bil Anžlovar zvest svojemu poklicu; kot človek blagega serca. Vsi, ki so ga poznali, vedó, kako je bil s svojim nenavadno visoko starost doseglim očetom. Pisalec teh verstic pa mu nikoli ni zmožen pozabiti, kako je l. 1863 ob zanj nepripravnem času, velikonočni ponedeljek namreč, kot cerkniški dekan, odločil se še enkrat obiskati priljubljeno si Breznico ter tam kot dijakon pri novi maši povikševati milo slovesnost. Tudi pozneje je ob nenadni smerti kranjskega dekana Ivana Reša, v marciju 1874, prihitel edin duhovni sošolec tako daleč z Dolenskega k pokopu in sicer, star kot je bil, vendar le tešč, da je ob pozni uri smel opraviti v Kranji veliko černo sv. mašo umerlemu v pokoj. O tej priliki ga je poročitelj temu spremljal iz Kranja v Loko, v kraj njegove prve duhovske službe. V serce se je vtisnilo pisalcu zopetno njegovo svidanje z nektarimi nunami, ki so žive ostale še od takrat, ko se je poslavljaj pred številnimi leti z loškega samostana Anžlovar katehet, ter jih je sedaj še enkrat videti želel na zemlji.

Počiva naj, če tudi v veliki starosti, človeštvu vendar dosti prezgodaj zamerli blagi kanonik Fr. Anžlovar v miru!

T. Zupan.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Cerkveno slovstvo.) „Auswahl der vorzüglichsten patristischen Werke“, na svitlo dajano pod nadvodstvom dr. Val. Thalhofferja, bogoslovskega profesorja na Monakovski univerzi itd. itd. — To početje, ki smo ga že večkrat omenili in priporočili, je dospelo do 194. zvezčiča. Naj omenimo le nekoliko obseg bolj poslednjih zvezčičev. S 172. zvez. se pričnó kaj lepi in podučni govori sv. Leona Velikega, papeža in cerkvenega učenika, med drugimi: za božični čas, 40danski post, za binkošti itd., v katerih duhovni pastir ima zlata vredne nauke za-se in za ljudstvo — v več zvezkih. Pisma papežev, spisi sv. Avgušтина, Efrema,

Bazilija, Origena se nadaljujejo. V 178. zvez. preslavni Laklancij skazuje, kako so celo poeti, modrijani, Sibile učili edinost Božjo, šiba pa sramotne strasti poganskih bogov, lažljivo modrost, modrijanske nasprotja itd.

Branje cerkvenih očetov je zlasti dandanašnji pri novih zmotah še posebno koristno, da ne rečemo skoraj neogibno potrebno, zlasti za take, ki druge podučujejo v sv. veri in v keršanski nravi. Iz teh studencev po eni strani liberalci čisto jasno vidijo, da dvema gospodoma ne morejo služiti, namreč Bogu in novošegnemu liberalizmu; po drugi strani pa se vsak iz njih lahko prepriča, da to je večna in nespremenljiva resnica, kar Cerkev uči in je vselej učila; ne pa kar si izmišljujejo novi odpadniki, ki se potuhnjeno „stari katoličani“ imenujejo, so pa novi razkorniki in krivoverci. Kdor namreč cerkvene očete bere, se prepriča, da to, kar Cerkev zdaj uči, je učila od začetka in skozi vse stoletja, tu je očitno soglasje vseh časov v ravno tistih naukih (unanimis consensus in doctrina). Tudi publika pa napibnjena učenost današnjih časov se osramotuje v cerkvenih učnikih. Kolika učenost in ob enem kolika spodobnost in ponižnost se sveti iz del jutrovnih učnikov, Atanazija, Bazilija Vel., Gregorija Nazijančana, Janeza Zlatoustaja; pa iz večernih: Ambrozija, Avgušтина, Hieronima, Gregorija Vel.; pa novejših: Tomaža Akvina, Pija V, Bonaventura, Leona Vel. in drugih! Kolikor bolj se posvetni duh šopiri, toliko bolj potrebno je, da se cerkveni možje s cerkveno učenostjo, zlasti tudi iz cerkvenih očetov, okovarijo ter se toliko lažje ustavljajo lažem in zmotam, sebe in vernike pred njimi varujejo.

Do tega studenca sleherni z malimi stroški lahko dospè, namreč po dr. Thalhoferjevem početi: „Bibliothek der Kirchenväter“, na katero se dá naročiti pri g. Ot. Kleru (po 40 vinarjev zvezčič).

V Gorici, 8. pros. Pretečeni petek smo pokopali prečastitega gospoda Antona Kafola, ki je po dolgem bolehanju ves vdan, previden s ss. zakramenti 3. t. m. po 10 po noči mirno v Gospodu zaspal. Ranjki je bil rojen v Cirknem 17. pros. 1799, posvečen 3. sveč. 1822, profesor morale v tukajšnjem centralnem semenišči več kot 40 lét, nekaj časa je bil tudi vodja. Več lét je bil častni kanonik metropolitanske cerkve, konzistorijalni svetovalec in nadškofijski komisar bogoslovskih in modroslovskih šol v samostanu frančiškanov na Kostanjevici. Za časa, ko je bivala francoska kraljeva rodovina v Gorici, je bil Kafol pri nji priljubljena oseba in spovednik, ravno tako je bil tudi s Chambordovo družino dobro znan, in je lansko leto za njo marsikaj poskerbel, ko je prišla čez zimo v Gorico stanovat, kakor letos. Večina duhovščine naše nadškofije je iz njegove šole, to je, skoraj vsim je bil profesor za нравno.

V Gorici je bil Kafol dobro znana in sploh priljubljena, ob svojem času tudi jako vpljivna oseba. Od leta 1871 je živel v pokoju, in čeravno že v visoki starosti, je bil do leta 1876 še čverst. To leto pa ga je popolnoma poterlo. Vidilo se je dan za dnevom, kako mu moči pešajo, rak v želodcu je bil temu vzrok. Kakih 40 dni pred smertjo je nehal maševati, ker na rokah se ga je bila lotila neka bolezen, hodil je pa še vsak dan k sv. maši in blagoslovu v cerkev sv. Ignacija, v kateri je čez 50 lét nekervavo daritev opravljal. Na novega leta dan je prejel sv. obhajilo kot popotnico, v terek sv. poslednje olje, in kmalo potem je izdihnil svojo dušo.

Pogreb, ki je bil v petek po novem letu, ni bil tako slovesen, kakor ga je ranjki zaslužil, zlasti ako se pomisli, da je cerkev sv. Ignacija za dediča postavil. Ako bi se ne bilo vdeležilo pomočno društvo duhovnov

„pio sovvegno“ in bogoslovci s profesorji, pogreb bi bil v resnici reven.

Naj v miru počiva častitljivi starček in naj bo vsim njegovim premnogim učencem v molitev priporočen. Te verstice pa naj bodo majhno znamenje hvaležnosti in spoštovanja enega njegovih poslednjih učencev.

Iz Goriškega, 21. grudnia 1876. (*K konferenciji v Carigradu.*) Naš svetli cesar so nedavno obiskali „svete kraje“ v Palestini in so v Jeruzalemu imenitne vstanove naredili, ter Sv. ti deželi skazali velike dobrote. Za avstrijskega cesarja se je tudi že poprej vsak dan opravljal peta sv. maša v samem grobu Zveličarjevem. Toraj je prav dobra misel, ki jo je sprožil dober gospod na Goriškem, namreč: Naš svetli cesar imajo tudi naslov „kralja Jeruzalemkega“; kako dobro in primérno bi bilo toraj, ko bi naš pobleščenec pri konferenciji v Carigradu pridobil kake zagotovila (garancije) za ondotne kristjane in svete mesta, n. pr. katoliškega namestnika in posadko, nabrano izmed kristjanov, v Jeruzalemu, in kaj tacega. Sploh bi radi vidili menda vsi dobri kristjani z mano vred, da bi že enkrat Sveta dežela nehala biti turska, da bi se ondotne mošeje spremenile v katoliške cerkve, in polomelec se uganil keršanski zastavi sv. Križa. Za to bi morali tudi mi katoliki moliti in z milodari pomagati. Morebiti bi ne bilo zastonj, ko bi Vi to misel objavili, kakor že marsiktera ni bila zastonj. (Opomba. Če tudi sedaj v konferenciji o teh rečeh naj berže ni govora, vendar vse to utegne priti na versto, predenj bodo končane turške homatije; torej je beseda na pravem mestu in naj bi se dalje razširila, zlasti pa naj molijo verniki za rešenje „svetih mest“. Vr.)

Iz Adrijanopelna. (*Šolsko in misijonsko sporočilo mašnikov vstajenja Jezusa Kristusa. Konec.*) Misijonov smo imeli veliko; v nek kraj so bili mogli naši očetje petkrat iti; vedno so imeli tam dosti dela v spovednici in na prižnici, pa z očitno dobrim vspehom. V Adrijanopelnu smo razun v svoji greški in latinski kapeli tudi opravljali službo Božjo v cerkvi oddelka Kajiškega ter večkrat pridigali v škofijski cerkvi.

Kolikor nam dopuša podučevanje v šoli in delo po zunanjih misijonih, pripravljamo šolske knjige v bulgarskem jeziku, če bo morebiti s časom mogoče napraviti celo bukvarnico za katoliške šole. Nekatere knjige so že gotove, ali predenj jih damo v natis, čakamo še, da jih čas in skušnja poterdi.

Homatije na Bulgarskem, ki so dale Evropi toliko opraviti, so bile do zdaj, hvala Bogu, brez slabih nasledkov za bulgarsko zedinovanje. Katoličani so se previdno ogibali vsega, kar bi bilo utegnilo biti vzrok preganjanju; nasproti je bil pa samostojen eksarhat po svojem ravnanju v veliki nevarnosti, in vsled tega so bili Bulgari zedinjenju vedno bolj prijazni. Da bi bilo pa nam to v korist, bi mogli imeti več mašnikov; tudi je silno potrebno, da bi se že le duhovi pomirili in bi se vendar enkrat politični obzor razjasnil; toda Bog sam pozná pota, ki morajo narode pripeljati v pravo Cerkev. Kar nas zadeva, se radovoljno izročimo vsemu, kar nam njegova dobrotna očetovska roka pošlje, in naj se zgodi, kar koli, mi ne bomo nikdar nehali naše svete naloge potolaženi in mirni naprej opravljeni, namreč bulgarsko mladino izrežati in ji v serce sejati seme, iz ktere ga Bog daj ob svojem času dozoreti sad.

Nepričakovana nagla smert škofa Popoffa 23. svečana m. l. je bila bulgarsko zedinjenje britdo zadela; ne da bi se bili mešali v kateri zadevi v razne reči, ki se sprožijo, ali da bi bili temu ali onemu kandidatu za bulgarski škofijski sedež šli na roko, smo le goreče prosili sv. Duha, naj bi sv. Oče po volji Božji izvolili nam pastirja za bulgarsko zedinjenje. In res, v našo veliko

tolažbo so bile naše molitve uslišane, zakaj 18. kimovca m. l. je škof Nil, kateri se je pred tremi leti v Macedoniji spreobrnil, dobil sporočilo, da ga je namestnik Jezusa Kristusa papež Pij IX imenoval za administratorja zedinjenih Bulgarov. Hvalijoči Boga za to volitev upamo vse dobro od mona. Nil-a, ki je precej po posvečenju, katero je slovesno prejel na roženkransko nedeljo v dominikanski cerkvi v Carigradu, pokazal živo vnemo za sv. zedinjenje in posebno nagnjenost do našega misijona.

Stroškov smo imeli minulo leto več memo predlanskega; vzrok temu je dražji živež vsled zidanja železnice v Adrianopelnu, huda zima, ki je terpela tri mesece dalje kakor navadno, dalje oskerb za 9 zunanjih učencev, ki bi brez naše podpore ne bili mogli dalje šolati se; tudi smo po jutrovske gostoljubni šegi sprejemali več duhovnov in posvetnih ljudi, kadar so po opraviilih prišli v Adrianopel.

Razun tih plačevanj je bilo tudi treba denarja za popravo stréh, za vravnanje dvéh novih sôb, za postelje notranjim učencem itd. Nekoliko tih stroškov smo poravnali s posebnimi darovi, nekaj jih imamo še vedno na dolgu.

Končevaje letno sporočilo izrekamo preserčno zahvalo vsem dobrotnikom, ki so nam do zdaj blagovoljno pomagali, ter jih zagotavljam, da ne bomo nikdar pozabili ljubega Boga prositi, naj jim obilne dobrote tukaj in tam stoterno povrača. Tudi imamo terdno upanje, da bo Gospod njim še zanaprej ohranil ljubezen do nas ter bo podpiral in varoval svoje delo, katero je ustanovil in do zdaj ohranil. V vsih težavah, katere misijonarja na Jutru zadevajo, in v vsih nevarnostih, ki nas zamorejo doleteti, bo naš misijon vedno imel tolažbo, da se smé zanašati na očetovsko varstvo in skerb mil. g. nadškofa Grasselli-a, apostolskega poslanca, ki so nam že v enakih okoliščinah z dobrim svetom in tolaživnimi besedami ter tudi v dejanji ljubeznjivo pomagali.

Iz Valdivije (v južni Ameriki), 25. okt. 1876. Vaše drago pismo od 15. avgusta sem prejel 24. okt. Veseli me, da zopet kaj iz domačih krajev zvém. — Danico št. 32 sem prejel, potem skupaj ravno tisti dan št. 34. Tedaj je gotovo št. 33 po morji šla. Zelo ljubo mi je, če dobim časnik evropejski, zlasti slovenski, ali to me vedno nevoljnega napravi, če vidim, kako zanikarno se po poštah ravna, da se polovica neasekuriranih reči pogubi...

Za najetje sv. maše tukaj dajejo po 2 gl. avstrijske vrednosti. Zares po evropejskem zapopadku veliko; ali veste, da tukaj se za 1 peso (tolar za 2 gl. a. v.) komaj toliko dobi, ko v Evropi za 1 frank. Denara pa zelo potrebujem. Ne samo za svoje potrebe, ampak tudi za naše otročiče v šoli. Bukve (šolske in molitvene), podobice, molitve itd. sem lansko leto dobil od Benzigerja iz Švice, in sem tudi letos v novič pisal po nje.

Dobili ste znabiti iz Einsiedelna od Benzigerjev pred kakim pol letom bukve „Biblische Geschichte von Businger“ s podobami. *) Naročil in plačal sem jih bil jaz. Bral sem namreč v Vaši „Danici“, da bi bilo dobro natisniti „Zgodbe sv. pisma“ s podobami itd., ali podobe bi mogle spodobne biti, ne pa kakor so v nekterih bukvah, e. gr. Ad. et E. in statu naturali. — Poznal sem podobe une „Bibl. Geschichte“ in Vam bukve poslati dal, ako bi se znabiti delo pričelo, bi se za podobe (die Platten) lahko z Benzigerjem porazumeli, če bi Vam dopadle. — Toliko zato, da se Vam zastavica pojasni, ako Vam ni bilo povedano, od kod je knjiga.

*) Dobil, in sem prav hvaležen za lepo in pošteno delce v vsakem oziru. Bile so potem v „Dan.“ priporočene. Vr.

Nadaljujem naj dogodbe pri nas.

Ne ljudski kandidat „Vicuña Makenna“, ampak vladni kandidat „Pinto“ je prezident. 18. sept. je svojo petletno vladarstvo nastopil. Bali smo se, da bo znabiti — posebno v Santjagu, vstal kaki upor, ali, hvala Bogu! vse je tiho ostalo. Vlada je zadovoljna, da je zmagala, ljudstvo pa — da se v miru pustí. Pinto, vidivši, da ima dosti zopernikov med ljudstvom, je tudi dozdej prav pohlevno ravnal in se ogibal ljudstvo dražiti z nasprotnimi postavami, še celo nekatere reči je določil po volji opozicije. Bomo vidli, če se bo tako naprej delalo. Res, srečni smo, da je vse mirno in se ne godi kakor po drugih naših sosednjih republikah.

V Boliviji je uporni Daza zmagal, in je prezident.

V republiku Kolombiji se ljudstvo in vlada bijeta. 12. sept. je bila bitva pri Kavki (Cauca). Okoli 1300 mrtvih in 700 ranjenih je bilo. Pravijo tamošnji časniki, da je upor ljudstva popolnoma zatert. Ubogo ljudstvo vselej zgubi; Čileni so res pametni, da rajši odjenjajo, kakor da bi s silo pravic iskali; sej vidijo, da ne zmagajo.

V republiku Venezuela se je 10. avgusta ljudstvo vzdignilo zoper predsednika „Guzman-Blanko-ta“. Kako da reč napreduje, še nisem mogel te dni v časnikih nič najti. Guzman-Blanko je namreč napravil zoper katoliško Cerkev krivične postave, hotel še celo vse katoliško duhovstvo odpraviti, ker mu sv. Oče niso po volji storili, da bi bili tamošnjega nadškofa odstavili. Zdaj je pa nadškof prostovoljno odstopil, ali ljudstvo, že zdavnaj z Guzman-Blankom nezadovoljno, se je vzdignilo.

V Ekvadoru se je zopercerkveni upor v Guayaquil-u vzdignil zoper sedanjega prezidenta Borrero ta. Časniki zadnjih dni hočejo vediti, da se je Borrero vladi odpovedal in vlado „Julio Saenz“ prevzel. — Borrero, naslednik umorjenega García-Moreno-ta, je rudeč-karskim Guayaquilčanom še vse prekatolišk; zatoraj upor. Slišim, da natiroma se še vender nekteri jezuiti v Ekvadoru znajdejo, se vé, da ne v redovni obleki, ampak v civilni.

3. listopada 1875. — Danes mi je prinesel parnik „Chile“ zopet eno „Danico“, št. 37. Tedaj sem dobil št. 32, potem 34 in zdaj 37. To so zanesljive tukajšne pošte!! Žal bi mi bilo Vam potroške delati; zatoraj mislim, je bolje, da mi časnika ne pošiljate; — čemu vender radovednost poštnih vradnikov pasti? — Bom vse eno Vam sem ter tje kaj pisal in veselilo bi me, ko bi vsako leto vsaj eno obširniše pismo dobil iz domačih krajev. Politiške zadeve pa zvém po tukajšnih domačih (španjskih) časnikih. *)

Današnji časnik „La libertad católica“ ima natančnejši popis upora v Ekvadoru. Ne Julio Saenz, ampak neki general Veintimilla (r. Veintimilja) gre iz Guayaquil-a (r. Guajakila) proti glavnemu mestu Quito (r. Kito). Posebnega boja — določivnega — še ni bilo. Predsednik Borrero je dal razglas do Ekvadorčanov, v katerem se bere sledeči „passus“: „Tisti, ki tajijo, da je Jezus Bog; tisti, ki pravijo, da je ljudstvo bolj vladopravno (soberano), kakor Bog; ki tirjajo civilni zakon: ti so, ki so se združili okoli enega vodja zoper postavnega (jefe desleal)... Vi pa, če ste ljudstvo verno, brinite Vašega Boga, bojujte se zoper brezboštvo (ateisem). Če ste ljudstvo izobraženo, bojujte se zoper „internacionalo in komuno“. Če ste katoliški kristjani, bojujte se zoper civilni zakon...“ — S tem je vzrok upora natančno pojasnjen. Sapienti sat! Zmeraj le tisto brezverno rogovilstvo.

*) Tudi z novim letom se Vam list pošilja, morebiti bo vender kaj bolje. Drugo po zmožnosti. Vr.

Z letino smo letos gotovo za tri tedne zastali in zmeraj še dežuje. Jabelka so že večidel ocvetele, — tukaj imamo, kakor je znano, zdaj spomlad.

Tukaj ni nobenega Slovenca, da bi z njim govoril po domače. Naletel sem pač dva Poljaka, in pa nekega rojenega Ljubljana po primku „Mathias“, ki je bogat usnjarski mojster, ki je pa ko otrok zapustil svoj kraj in je le še po rojstvu Slovenec. — Prijatlom in znancem serčen pozdrav in poročilo, da se mi prav dobro godi.

O. Maks l. r.

Misijonske sporočila r. P. Valjavca.

XXIII.

Drugi svečan v Repnjah.

Bližal se je z mogočnimi koraki drugi svečan, odločen za moje očitne, svetične zaobljube. Trebalo je pripraviti se, v samoto dušno podati se, v Manrézo iti. Sv. Pavla spreobrnjenja dan je bil, ko sem iz šentjurskega poslanja domú gredé, na sanéh se vozijoč, prvo premišljevanje začel. Sneg je padal mi v obraz. Pa ne samo v lici mi je letel, tudi za vrat se mi je vsipal, sosebno od Šmartna proti Repnjam gredé. Veje na drevji ob cesti, čez in čez s svéžim snegom pokrite, so globoko visele na pot. Zdaj jih konj, zdaj naši klobuki stresajo — in po vsacem stresenji smo naenkrat vsi beli, s snegom odéti. Smejati se moramo eden drugemu; vsak je hotel, da ga je naj več dobil. Jaz sem ga imel na klobuku in na plašči vse belo in na debelo snega, toliko sem ga dobil, da še danes, ko bo kmali cel mesec preteklo, nasledke njegove, ki mi je za vrat in na čeljusti padal, živo čutim. Premrazil sem se, že 25. prosenca me je mraz tresel, pod levo čeljustjo mi otekati začel, in iz malega mazuljčka mi zraste velika, strašna, boleča bula z velikim nevarnim prisadom. Ni mi bilo treba družih mertvenj, bula boleča mi je zadoštovala na vse strani. Pride zaželeni in pričakovani 2. svečan. Duhovne, osemndnevne vaje so dokončane, treba je k altarju pristopiti, o. Stare je že skončal svoj govor od svéč in izrekel, kaj mi bo še dala poslednjič družba Jezusova, ki me 2. svečana med stariše, častitljive očete sprejme, namreč mertvaško trugo. Ginjenega serca stopim, spremljan od oo. Stareta in Kosa, s svečo in štolo pred altar ozaljšan naj lepše. O. Doljak, ko prednik, bere sv. mašo. Netjakinji, sorodnici moji, z domačimi pevkami pojejo pri sv. daritvi sredi velike množice ljudi. Lepe pesmi mi niso zvenele kakor nadgrobnice, in čeravno s črnim robcem zavezan, ravnodušno klečim pred altarjem, dokler mi ni stopiti s pisanimi obljubami, s štolo na sebi, z gorečo svečo v roki pred mašnika, ki je v tem slovesnem trenutku namestnik o. generala, v Rimu bivajočega, in ki derži pred mano presv. Rešnje Telo v podobi večje hostije od navadnih za sv. Obhajilo, zastavo večnega življenja. Ta svetični trenutek me je ginil, mi glas spremenil, ko berem latinske zaobljube vednega uboštva, vednega devištva, vedne pokorščine vpričo tolikega ljudstva, ki še nikdar kaj tacega vidilo ni — v novi cerkvi Serca Jezusovega. Streslo mi je dušo, čudni občutki mi prevevajo serce.

Koliko grenkogrenkih ur je móglo prej utoniti v morji večnosti, koliko veselih upov je splavalo po vodi, koliko misel lepih in sladkih želj mi je za vselej pokopal v daljnem jugu narod ubogi, ktereга žalostna osoda mi še danes serce stiska — predno smo našli družbe Jezusove delovanju rodovitno zemljo v Sloveniji mili! Koliko gorkih besedi se je móglo prej govoriti in napisati, koliko skerbí in truda prestati, koliko potov

in prošenj storiti, predno sta se postavila samostan in nova cerkev v Repnjah! Kdo bo soštel zdihe in molitve, storjene za družbo Jezusovo in za mično cerkvico presv. Serca Jezusovega v serci Slovenije! Maše sv. Frančišku Ksaveriju na čast brane, devetdnevne temu svetniku na slavo storjene, pisma v ta namen, ki sem jih spisal, posebno pa postni govori l. 1876 v ljubljanski stolni cerkvi pred samim presvitlim knezovladikom in v prenapolnjeni cerkvi šenklaški — o kakšne spomine mi vse to pred drugim v spomin kliče?! Vse to je móglo priti... in še veliko drugega... predno je zamogel namestnik očeta generala Beks-a stopiti s pateno in presv. Rešnjem Telesom pred-me 2. svečana, in mi dušo že prej zaročeno Božjemu Jagnjetu Jezusu, v svetičnih treh obljubah za vselej zaročiti, jo z naj slajšo zvezo do groba z Jesu-som skleniti! — Hvala Bogu, delo je tu dokončano srečno, — da bi tudi gori mi pomagalo kako stopinjo više v nebеса kakor bi se bila dala med svetom doseči!

Opoldne, ker so bili mati moja duhovna, vstano-viteljica naša, pri svetičnosti pričujoči in h kosilu z g. kaplanom vodiškim povabljeni, smo obédnico v besednici za vnanje imeli, in prav dobre volje v Gospodu bili.

Maša brez duhovna ali „pruski blagri“.

Te dni je prinesel eden časnikov na Nemškem ginljivo dogodbo. V Himmelvicu, vasi na Šleskem, ni nobenega duhovna, ne župnika, ne kaplana. Vsi so izgnani, ali pa po ječah zaperti. Bila je 3. adventna nedelja, „Gaudete“. Zvonovi vabijo v cerkev, ljudstvo se zbere, na altarji se sveče prižgó, kakor bi imel duhoven pristopiti. Toda duhovna ni bilo. Verniki odmolijo Marijne duhovne ure, potem pojejo pesmi, ktere se na Nemškem navadno pri sv. maši pojejo, namreč: Glorija, Vero, Sveto; dalje je v navadi, da se pri povzdigovanji nekoliko časa ustavi s petjem, in med tem se moli na tihem. Pa tisti dan se ni v cerkvi nič ustavilo, ni bilo kratke tihote, temuč le naprej so peli. Možje, žene in otroci viditi altar brez duhovna, so zagnali žalosten in glasen jók, in se kar utolažiti ne morejo. Jók in stók se je vedno narašal, tako da po vsi cerkvi ni bilo slišati drugega ko zdihovanje. Skušali so pevci nadaljevati s petjem, ktero se po navadi poje po povzdigovanji; pa plakajoči glasovi so zadušili petje. Toraj molijo natihoma, in se vernejo potem domú; vsi so ponavljali sklepe, da hočejo rajše umreti, kakor pa vero zatajiti, in da hočejo rajše ostati brez duhovna, kakor bi sprejeli kakega razkolniškega duhovna, kakoršne vsiluje odpadnik Reinkens (laži-ško! razkolniških staro-katoličanov), ali pa da bi sprejeli takega duhovna, ki so poznali pruske sv. Cerkvi nasprotné postave, in se dali podkupiti od vlade. „Rajše umreti, ko se vdati in se oskruniti“, so govorili ti stanovitni katoličani.

Pomagaj nam, Marija!

(Poslovenjena.)

V življenja teži, v hudi sili,
Če vsako upanje je preč,
Če se nobeden te ne usmili,
Ne ver'ješ že v molitev več;
O moli véрно, ti kristjan:
„Marija, ti pomagaj nam!“

Če v revi moraš zdihovati,
Če žejo, glad in mraz terpiš,

Če črna skerb ne dá ti spati,
Usmiljenja ne zadobiš,
Le moli véрно, o kristjan:
„Marija, ti pomagaj nam!“

In če te celi svét preganja,
Hudoba vsa, zavisti strup,
Če v tebe zlo se vse zaganja,
O saj imaš še eden up:
Le moli véрно, o kristjan:
„Marija, ti pomagaj nam!“

Če si bolán, težkó zdihuješ,
In dolgih ur preštevaš ték,
Če sam nad sabo obupuješ,
In če zastonj je vsaki lék,
Le moli véрно, o kristjan:
„Marija, ti pomagaj nam!“

Če slaba vést te v duši peče,
Če greh ko rana te boli,
Če serce dolžno ti trepeče,
In Božje jéze se bojí,
Le moli véрно, o kristjan:
„Marija, ti pomagaj nam!“

In kadar pride ura zadnja,
Oči ti trudne zamerjó,
Ko truplo sprejme zemlja hladna,
Pred sodbo dušo spremijo,
Le moli véрно, o kristjan:
„Marija, ti pomagaj nam!“

Marija, ti si pomočnica
Za vsako žalost in gorjé,
Kdor tebe ljubi, o Kraljica,
Živi pošteno, lahko vmrè.
Za to pa moli vsak kristjan:
„Marija, ti pomagaj nam!“

Razgled po svetu.

Prusko. (*Marpinške dogodbe.*) O zadevi Marijnih prikazen v Marpingenu se zastonj prizadeva pruska vlada in policija, da bi to reč zadušila, ker mnoge čudovite ozdravljanja resnico poterjajo. Nemška „Saar-Zeitung“ poroča več takih ozdravljenj, ki so se godile na mestu prikazanja, izmed katerih naj jih le nekaj tu naznanimo.

Podpisana Marjeta Grenner, 45 lét stara, poterjujem, da sem od leta 1858 hud kerč terpela, ter mi je pri napadih včasih obe roki in nogi tako sključevalo, da sta me velikrat morala dva moža terdo deržati. Bolečin skor nisem mogla prenašati. Moj mož je iskal pri mnogih zdravnikih pomoči, pa nobeden mi ni vedil pomagati. Dohtar Wallney mi je bil dal pred kakimi 4 leti kapljice, ki sem jih kacega pol leta rabila, in ki so mi pri napadih za nekoliko minut moje kerčne bolečine zljajšale. Navadno so kerči terpeli po pol dné, večkrat tudi delj. Od lanskega leta sem terpela brez zdravil, nekaj ker nisem do njih nikakoršnega zaupanja imela, nekaj ker sem bila preveč ubožna. Slišala sem o prikazni Matere Božje v Marpingen-u, in šla sem 12. julija v ondotni gozd. Otroci položé moje roko na kraj prikazni, ter mi naročijo nekatere molitve opraviti. Zdajci sem začutila, da se mi je obernilo na boljše, in drugo jutro sem bila popolnoma zdrava, kakoršna sem še dandanes. Te besede sem pripravljena s prisego po-

terditi. Ko priče moje prejšnje nadloge, in mojega popolnega in naglega ozdravljenja se podpišejo sledeče štiri osebe: France Wittling, Janez Zapp, Konrad Mathis, Jakop Matis.

V Stennweiler-u, okrog Ottweiler, 17. sept. 1876.
Marjeta Wittling.

Naznanilo. Jaz podpisana zakonska žena Ana Marija Sebastijan razglasujem sledeče naznanilo, katero sem pripravljena tudi s prisego poterditi. Sopotpisane osebe spričujejo resnico mojih besedi:

Pred kakimi 8 leti me je bila napadla huda bolezen, ki me je posebno v nogah terpinčila. Grozne bolečine sem prestajala. Kolena so otekale, postajale debele in so oterpnile. Rabila sem zdravniško pomoč; zdravnik je bolezen imenoval protin. Vendar mi ni mogel nič pomagati; morala sem palico rabiti, ktere sem se celo leto posluževala. Bolezen se je bila pa tako shujšala, da sem morala palico zamenjati z bergljo, katero sem nosila do večera 13. julija tega leta; pa tudi z bergljo sem se le težavno s kraja v kraj premikala. Tedaj sem se dala 13. julija t. l. v Marpingen v gozd peljati, s polnim zaupanjem v pomoč Božje Matere. Koj začnem bolnikom predpisane molitve moliti, ktere so mi bili še le na mestu prikazanja naznanili; z voza mi pomagajo, in me peljejo na kraj prikazni. Z roko se dotaknem tal, kjer je Božja Mati stala — v taisti uri namreč ni bilo ondi prikazni. Zopet me skoz gnječo ljudi peljejo do voza, in se vernemo proti mojemu, uro od Marpingena oddaljenemu domu. Na vozu sem čutila, kakor bi mi nenavadna gorkota spreletavala po nogah. Domú pridši sem šla še po berglji v hišo, sedem, ter postavim bergljo k steni. Vedila sem, da so imeli domači veliko perila zadi za hišo za sušilo obešenega, ki so ga mogli še pred mrakom pod streho spraviti. Tedaj vstanem, in grem z namenom, da bi domačim kolikor moč pripomogla pri pospravljanji perila. Pozabila sem pa, sama ne vem zakaj, bergljo seboj vzeti; tako grem brez berglje do kraja, kjer je bilo perilo, ter pridno pomagam, in sem botla sama nesti precej težek jerbas perila, ako bi mi ne bili domači tega branili. Od tistega trenutka ne rabim več berglje, hodim lahko precej daleč, in sem zmožna opravljati ne pretežke poljske dela. Kdo mi je to neprecenljivo dobroto skazal? Rečem, kar tudi vsak verni poterdi: „To je storila Božja Mati, mogočna Devica!“ O Marija prosi za nas! — Priče: Jakop Gros, krojač. Janez Welter. Peter Fucha. Janez Sebastian.

V Remersweiler-u, 26. sept. 1876.

Ana Marija Sebastian.

(Konec nasl.)

Drobne novice. Vikši škof zagrebaki J. Mihalovič se je podal v Buda-Pešt, kjer se ima delj časa muditi. — Turčija, Avstrija in Rusija, kakor pišejo „Times“, dobivajo veliko orožja iz zedinjenih amerikanskih deržav. Eden parobrodov (steamer) je odjadril iz Newhaven-a, obložen z orožjem in s 1½ milijonom dolarjev. — „Daily Telegraph“ vé iz Carigrada, da Anglija hoče odstraniti sleherni dvom o svojih miroljubnih namenih in je torej pomornika Drummont-a pooblastila, da smé angleško brodovje odmakniti v greško otočje. — Pruska zbornica je sklicana 12. prosinca, in cesar Viljem sam bode boje bral pričetni govor. — Na amerikanski „pacific-železnici“ se je 29. grudna zarad snega neki nalašen vlak v Ašland-u (Ohio) prekucnil 25 čevljev globoko v reko. Veliko ljudi je končanih in 52 ranjenih. — Na Angleškem so bile to dni velike povodnji. — Iz Petrograda pišejo, da v 4 gubernijah je povelje kerdela imeti na nogah za odhod. Bolnega Nikolaja bode začasno namestoval general Niepokojčitski. Oddelki novih topniških kerdél so odpravljeni v Odeso. Južna armada

bo štela 240.000, na Kavkazu pa 200.000 mož. — „Sicilia catt.“ naznanja, da mladi Napoleon hoče potovati v Sicilijo, obiskati Palermo, Girgenti, Sirakuzo, Catanijo in Mesino; cesarica pa ga ne bode spremljala, ker je podveržena morski bolezni. — Katoličani v Baltimoru v Ameriki namérjajo napraviti katoliško vseučiliše, ker je ondotnim šolam dana vse preveč posvetnjaška (materialistiška) osnova. — Iz ruskega Poljskega pišejo: Kanonik Kruszyński, pravi namestnik škofije Louk-Zitomurske, je mesca listopada bil zapert in pregnan, ker ni spolnil ukaza vladinega zaradi vpeljave ruskega jezika v katoliški obred. Kapitel, ki se tudi ni udal, je razrešen. Semenšče so obdali žandarji in kleriki so odpravljeni v Vilno, kjer jim je izvoliti ali apostazija (odpad), ali pa pregnanstvo v Sibirijo. — Iz Carigrada pišejo, da ondotni „ulema“ (učeni) dan na dan podžigajo vojake k vojski zoper gjaure (kristjane). — Ker je shod deržavnikov v Carigradu sklenil zavreči turške predloge zastran miru, pravijo, se je hotel Midhat-paša višemu vezirstvu odpovedati. Sultan pa je boje osebno rekel zastopnikom tujih dežel, da on ostane pri svojih zahtevah. Ignatjev (ruski pooblastenec) je menda Turku naznanil, da precej, ko bo posvet sklenjen, bo zapustil Carigrad. — Mnogi srenjski zbori na Ruskem nadalje odločujejo znatne zneske za vojsko. — „Unità“ pravi, da upanje za mir se manjša dan na dan. Ruski poslanec ima že pripravljen parobrod, na katerem se bo odpeljal s svojo družino, ko se bodo obravnave razbile. Angleški časniki pa pravijo, če Turčija sedaj ne sprejme pogoj za mir, bodo pozneje te pogoje veliko hujše. Vsi angleški časniki, razun „Times-ov“, so brez upanja za mir. — 5. pros. pišejo, da so pooblaščenca stavili Turku nove pogoje, naj manjše, kar se more zahtevati, in ne tirjajo več, da bi tuje vojaštvo zasedlo nekatere okrajine na Turškem! — Policija v Bruselu je zapečatila pri dveh nesramnih bukvarjih za več kot sto tisuč lir nesramnih in pohujšljivih bukev. Pač potrebno nadzorstvo danda našnji!

Cret in sad zveste molitve.

Zahvale in prošnje.

Št. 1. Priporočal sem v 33. listu „Zg. Danice“ minulega leta nekega mladenčca pijančevanju močno vdanega, v gorečo bratovsko molitev Naše ljube Gospé presv. Serca, in obljubil sad te molitve v Marijino čast naznaniti. — Danes sem tako srečen, da zamorem vsem Marijnim častivcem naznaniti, da je Marija vnovič pokazala, da je „pribežališe grešnikov“ in „Mati usmiljenja“, ker že vidimo mladenčca na potu boljšanja, odjenjuje od tako hudega popivanja, kakor je poprej počenjal. — Ker se pa ta pregreha silno težko opusti, zato še prosim vse ude te bratovšine, naj ponovijo svoje prošnje za mladenčca, da bi mu Marija sprosila popolnoma spreobrnjenje, ter tudi končala, kar je začela.

A. P.

Št. 2. Naj mi bo dovoljeno v večji čast Božjo omeniti, da imam navado ob vsaki dušni in telesni potrebi se zateči pod brambo mogočne Gospé presv. Serca. Upanje v to mogočno besednico se mi je do zdaj še skoraj vselej spolnilo; zato zdihnem hvaležno: Čast in hvala Bogu in Mariji! Ker me pa že zopet Bog z boleznijo obiskuje, zato te Marija tudi zdaj prosim, sprosi mi, če je Božja volja, toliko zdravja, da morem dolžnosti svojega stanu spolnovati. Uslišana prošnja se po Danici naznani. Častilci Marijni, prosite za-me, še mladega duhovna.

Prošnje.

Št. 1. Za uslišanje molitve v dušnih in telesnih težavah in za zdravje se priporočuje v molitev neka duša.

Št. 2. Mlad mož, divjašček preklinjevalec, je serčno priporočen v bratovsko molitev, da bi se poboljšal.

Listek za raznoterosti.

Sv. Vincencija družbeni oddelek pri sv. Jakopu prav dobro napreduje. Ima zdaj 14 djanskih udov in podpira nekaj čez 60 družin in nekaj posameznih oseb. To dela ta konferenca samostavno, brez pripomoči mestne konference; ker je pa v šentjakopski in ternovski fari posebno veliko ubožnih, zato je želeli, da bi se dobrotniki tudi radi ozirali na ta oddelek Vincencijeve družbe. Zlasti se upa, da tisti blagi dobrotniki, ki so poprej dajali za dobrotelni odsek katoliške družbe, bodo nadalje darove dajali konferenci, toliko bolj, ker so v Vincencijevi družbi z dobrotnostjo tudi odpustki sklenjeni. K temu je vediti še, da tudi podpirani se zamorejo odpustkov vdeležiti in skerbeti jim je, da dobé zadevne molitve, ki naj jih pridno molijo. Toliko o tej reči za veselo novo leto, ki ga Bog daj premožnim in ubožnim!

Prelepo božičnico so ss. 3 Kraljev večer imeli rokodelski fantje. Napravilo jim jo je vodstvo rokodelskih podmojstrov s pomočjo dobrotnih ljubljanskih družin, Šolmajerove, Murnikove, Šupevčeve in drugih. Darovale so mnogoterih reči od obleke in jedil in k temu je bilo še božično drevo rokodelskih pomočnikov obrano, ter so bili dečki z vsem tem ob koncu veselice obdarovani, kacijh 60 ali še več mladih junakov. Poprej pa so morali te lepотиje nekoliko zaslužiti: tu so vam peli, krajši in daljši govorčike izustovali, da ste bili navdušeni obe sobi polni gostov. Za vvod je vrednik tega lista fantom povedal marsiktere izglede mladih rokodelcev in sploh pridnih mladenčev, ki jih je sam doživel, rekel katero o Betlehemu, jaslicah, ss. 3 Kraljih itd.; za sklep pa je bila tombola v prid rokodelskih fantičev. Posebna hvala gre čast. vodstvu in drugim gg., ki fantiče v raznih rečeh skoz leto podučujejo, in pa gg. rokodelskim pomočnikom, ki jim dajejo sobo in drugotno pomoč. Koliko dobrega iz vérstva, zemljepisja, zgodovine, naravstva, petja itd. se fantiči izučé ob nedeljah, kar jim v življenji dobro služi. Tudi se učé pametnega gospodarstva, ker svoje pridobljevane solde gosp. vodju hraniti dajejo, ob času potrebe za kako obleko itd. pa denar dobivajo. Res sreča za fantiča, ki je tu sprejet! Vsi starši in mojstri, ki otrokom ter fantom dobro hočejo, naj skušajo, da njih rokodelski dečki v to koristno šolo ob nedeljah hodijo.

Jeziknik gosp. Jož. Marn-a, 14. letnik, obsega obravnavi: „Otec Marko Pohlin“ (35 strani), in pa: „Valentin Vodnik“ (47 strani), v veliki osmérki, ponatis iz „Učiteljskega Tovarša“ l. 1876. Nekaj malo teh zgodovinsko in jezikoslovno prav znamenitih zvezkov je g. pisatelju pri deljenji med prijatelje ostalo; kdor želi, utegne knjižico dobiti po bukvarjih.

Gg. duhovnim pastirjem. Pri g. R. Milicu se dobiva: „Zapisnik pri izpraševanju ženinov in nevest.“ (Protokoll über das Trauungs Informativ-Examen mit Bratleuten.)

Iz Dolenjskega. Zadnja „Zgodnja Danica“ omenja o velikih pripravah za petdesetletnico škofovstva našega

sv. Očeta, ki se po svetu godijo, in pristavi: Kaj pa Slovenci? ... No, vselej smo se kolikor toliko vdeleževali vseh slovesnost sv. Očetu v čast napravljenih, kakor smo tudi z Njimi žalovali o prevelikih britkostih, ktere so zadevale Marijnega Papeža, tega prečudnega ljubljenca Božjega. Menda bomo že tudi zdaj kaj storili. (Op. Nadaljno za zdaj ni čisto primérno. Vr.)

Iz Šmarjete. Tudi mi nočemo zadnji biti. Na sv. treh Kraljev dan so na našem koru pri veliki sv. maši peli vso koralno mašo po rimskem obredniku. Dosti dobro je bilo za prvi pot; naj bolji je bil zarés lepi „Benediktus“. Ne mislite gg. orglarji, da je to tako težko; le dobro voljo in nekoliko vaje, pa bo šlo. Bog daj, da bi iz vseh cerkvá pregnali vse, kar je nepravilnega in spotikljivega. Zeljno pričakujemo kaj gotovega iz Ljubljane o cerkvenem petju. Kaj dela društvo sv. Cecilije? Le urno, le urno!

Krajna imena v Teržaški okolici (v Terstu pri založništvu „Edinosti“ 1876) — je prav majhna knjižica z 32 str., in razlaga iz „krajnih imén“, da so od nekdanj v Terstu in v njegovi okolici bivali Slovenci. — Take preiskave krajnih imén bi bile zanimive in koristne za zgodovino tudi po drugih krajih. Knjižica pravi, da teržaški Italijani še rabijo slovenske besede: kljuka, pék, svitek, smetana, potok.

V Gorici (9. pros.) imamo vreme prav slabo, vedno je megleno, dež in blata toliko, kakor bi živeli v „blatni vasi“, ne pa „avstrijski Nici“.

Maribor, 6. prosinca 1877. (*Lepo toplo vreme.*) Mi imamo sedaj jako toplo in lepo vreme. Nebo je posebno po noči čisto kot ribje oko, zrak mil in prijeten, zjutraj ob 5 že po 6" R. toplote in o poldne v senci po 10" R. in 12" R. Tičice že žvergolijo kakor spomladi, nektero germovje in divji kostanj že poganja in živina se pase po travnikih, kakor jeseni. Stareji ljudje terdijo, da ste bili l. 1818 in l. 1834 enaki zimi, in za tega del nekteri letos dobre letine, bogate žetve in obilno vina pričakujejo; drugi pa se bojijo, da bo prihodnj mraz terat in žitno polje zelo poškodoval, ako ne popolnoma za letos uničil. (Bog vari!) Se vé, da bi nam leto, kakor je 1834 bilo, naj bolj vstreglo. Bog ga nam daj. Prihodnjost nam bo že pojasnila.

Kdo Rim ohrani? Iz Amerike pričakujejo na spomlad kacih 9000 romarjev v Rim. Razni tergovci in drugi v Rimu, ki so ob tla s svojim gospodarstvom, si upajo o tej priliki zopet opomoči. Tedaj vedno le še Pij IX in katoličanstvo ohranita Rim.

Kaj pomaga zatiranje vere in tlačenje naroda? „Korr. Espana“ pravi, da je bilo l. 1860 še 476.000 davkoplačevalcev, sedaj jih je le 300.000; blagostanje se je znatno zmanjšalo v španjskem narodu.

Iz Amerike, iz zveznih deržav, pride velika množica romarjev na papeževo škofovsko 50letnico mesca rožnika. — Sedaj pa je v Rimu pervak katoliške Cerkve v zveznih deržavah, milgsp. Jak. Roosewelt Boylet, vikári škof v Baltimoru (Mariland), pa škof Carigan iz Newarka, in v kratkem pride tje še milgsp. Mak-Kloskey, škof v Luisville-u.

Poslednje novice. Iz zadnje seje pooblaščenec v Carigradu piha nekaj več miru, v nekterih točkah so se boje celo zedinili. O mednarodni komisiji, ktera bi Turka nadzorovala v njegovem „poboljšanju“, Turčin kar nič noče slišati; obeta pa še precej, kako se bo poboljšal v terpinčenji kristjanov. — V tem ko se Rusi orožujejo zoper Turka, pa na ruskem Kavkazu boje močno vré in pripravlja se vataja zoper Ruza. Bati se

je sploh velikih zmešnjav tudi po drugih krajih, ako bo vojska s Turkom. Če bo mir, bo blezo gujiv; če ga ne bo, utegne biti še huje. Bog bodi z nami!

Zahvala.

Naj priserčniši zahvalo naznanjamo preblagemu občinstvu za nenavadno obilno spremstvo nepozabljivega soproga, oziroma očeta, Matevža Joras-a. Tudi bodi dragi ranjki vaim prijatlom in znancem priporočen v molitev in spomin.

V Ljubljani, 10. prosenca 1877.

Ana Joras, hišnica, z otroci.

Iskrice Ignacijanske

za drugi mesec.

23. *Više je ceniti zatajevanje svoje lastne volje, kakor obujanje mertvih.* (S. Ignat. apud Nolarc.)

Klicanje mertvih nazaj v življenje ni ne lastnost zaslužnja, in tudi ne zaznamuje bistva čednosti. Milost je zastoj dani dar, dobrim in slabim občen in od Gosпода podeljen.

Kaj pomaga, če je kdo mertve obujal, lastne pomanjkljivosti pa pusti živeti in slabe lastnosti rasti; tem odmrsti, to mora biti življenje resnično pokornega in lastnija čednosti.

V svojem spredniku (višem) se Bogu podvreči, to je naj boljši pripomoček za iztrebljevanje pomanjkljivosti. Če ti ubogaš Boga, uboga tebe meso; ti si večemu, tebi bo manjše pokorno. Če zaveržeš to, Boga ubogati, ne boš nikoli naredil, da bi se tvoja strast tvoji pameti podvergla.

Bolje ti je, merlič postati, kakor merliču zopet dati življenje. Merliču je kraj, lega in obleka čisto enake veljave; v imeniten zgled za pokorne ne želi ničesar in ne zaničuje ničesar.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Alojz Dečko je postal župnik pri sv. Roku na Sotli. — Župnija sv. Marjete na Povzeli je do 13. svečena t. l. razpisana.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: Neimenovana roka 1 gl. sr. — Vam pošljem 23 gl., ktere so Gorjani darovali sv. Očetu na novega leta dan. K. T. — Iz Budanj 5 gl.

Za afrikanski misijon: Iz št.-Vida: Kat. Potočnik 1 gl., J. Ž. 1 gl. — Gnja. R. Bučar 1 gl. 10 kr. — Iz Zatičine 1 gl. — Iz Budanj 3 gl. 10 kr.

Za sv. Detinstvo: Gnja. R. Bučar 60 kr. — A. Š. 24 kr. — F. G. 40 kr. — Fr. Cilar 24 kr. — M. V. 1 gl.

Za bratovščino čistega spočetja: Iz Zatičine 50 kr.

Za bratovščino sv. Leopolda: Iz Budanj 1 gl. 10 kr.

Za bratovščino sv. Bonifacija: V. M. 1 gl.

Za bratovščino sv. Mihela: Č. g. J. C. 1 gl. sr.

Za varhe Božjega groba: Neimenovana roka 1 gl. sr. — V. M. 1 gl.

Za sirotišnico v Jeruzalemu: N. N. 1 gl.

Za ubegle Ercegovince in Bošnjake: N. N. 1 gl.